

Arktická horúčka (práca s textom)

Pozorne si prečítaj článok, ktorý bol uverejnený v českom vydaní časopisu *National Geographic*. Jeho sken otvoríš na adrese bit.ly/arktickyhorucka. Na základe informácií v článku zodpovedaj nasledovné otázky a vyrieš úlohy.

Otázky a úlohy

1. Vyplň a dokresli obrysovú mapu Arktídy, ktorú stiahneš na bit.ly/arktidamapa.
2. Napíš krátke zhrnutie článku vlastnými slovami v rozsahu okolo 1500 znakov. Zhrnutie by malo obsahovať hlavné posolstvo článku a kľúčové informácie. Na počítanie znakov môžeš použiť Word (nástroj Revízia) alebo [tento online nástroj](#).
3. K akému žánru publicistického štýlu by si zaradil/a tento článok?
a) správa b) reportáž c) komentár d) recenzia
4. Zamysli sa nad nadpisom článku. Čo všetko sa dá rozumieť pod „arktickou horúčkou“?
5. Skús článku vymyslieť tri nové/iné nadpisy (titulky), ktoré by boli k veci a zároveň aj čitateľsky pútavé. Aké sú profesionálne postupy pri tvorbe nadpisov si môžeš [pozrieť tu](#). Prečo je bežné k článkom vymýšľať viacero nadpisov a čo pomáha, aby zaujali aj na internete, sa [dozvieš tu](#).
6. Ktorá z fotografií v článku je pre teba „najsilnejšia“ a prečo? Napíš tvoj osobný pohľad, prečo sú fotografie dôležitou súčasťou článkov v časopisoch alebo na internete.
7. Z článku vypíš všetky odborné alebo cudzie slová, ktorých význam ti nie je jasný. Obsahoval text české výrazy, ktorých slovenský preklad nepoznáš? Ak áno, ktoré?
8. Teraz trochu investigatívny. K nižšie uvedeným pojmom dopíš, čo predstavujú a čím sú celosvetovo zaujímavé:

Nordic Barents, Gazprom, Goliat, Crystal Serenity, Meadowbank
9. Stručne opíš výhody a nevýhody práce v Arktíde z pohľadu zamestnancov, ktorí tam pracujú.
10. Polostrov Jamal je v článku prirovnaný k Saudskej Arábii. Čo myslíš, prečo?

11. Kto obýval polostrov Jamal predtým ako ho ovládli Rusi? Čím sa títo obyvatelia živilí? Na aké vnútropolitické účely bola táto a ďalšie nehostinné oblasti chladnej Sibíri využívané počas Sovietskeho zväzu?
12. V ktorej oblasti sveta je ťažba ropy najlacnejšia a oplatí sa už pri výkupnej cene pod 50 dolárov za barel? Prečo je ťažba ropy v Arktíde jednou z finančne najnáročnejších?
13. Napíš plusy a mínusy globálneho otepľovania v prípade „roztápajúcej sa Arktídy“. Ku každému z nich uveď dôkaz toho, ako sa prejavuje v súčasnosti alebo predpoklad, ako sa prejaví v budúcnosti. Zápis môže mať podobu takejto tabuľky:

plusy		mínusy	
proces	dôkaz	proces	dôkaz
zmierňovanie extrémnej klímy otvára Arktídu intenzívnejšiemu hospodárskemu využívaniu	ťažba surovín, prieskum nových ložísk	strata životného prostredia pre polárne živočíchy	čoraz menšie a počas roka kratšie zaľadnenie morí vyháňa medvede biele z ich prirodzených oblastí výskytu

14. Prečo je odstraňovanie škôd prípadných ropných havárií (tankerov, ropných plošín) v arktických moriach rizikovejšie a náročnejšie, ako je tomu v prípade havárií v tropických oblastiach?
15. Prečo sa vyťaženy zemný plyn skvapalňuje? Ako sa zemný plyn a ropa z oblastí ťažby prepravujú do oblastí ich spotreby?
16. Čo je to tzv. Severná trasa a prečo by jej otvorenie a intenzívne využívanie v budúcnosti bolo prínosom pre svetový obchod a ekonomiku?
17. Čo je to permafrost a aká je jeho súvislosť s globálnym otepľovaním?
18. Ako ovplyvnila ťažba nerastných surovín život Inuitov v arktickej Kanade? Uveď príklady spomínané v článku.
19. Ktoré informácie v článku ťa najviac prekvapili a ktoré ti boli známe už predtým?
20. Aký je tvoj názor na ťažbu nerastných surovín a intenzívne hospodárske využívanie Arktídy v blízkej budúcnosti? Je to správne, alebo nie? Svoje tvrdenie stručne zdôvodni.